

సమాచార విభాగం, కేంద్రీయ కార్యాలయము
ఎస్ .బి .ఎస్ మార్గ్, ముంబాయి-400001
ఫోన్ :91 22 2266 0502/ ఫ్యాక్స్ :91 22 2266 0358

భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంకు
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

ఆర్డర్ బిఐ/2019-20/256

DPSS.CO.OD.No.1934/06.08.005/2019-20

జూన్ 22, 2020

అధ్యక్షుడు/కార్యపాలక నిర్వహకుడు/ముఖ్య కార్య నిర్వహణం
అధికారి/

అధిక్షత చౌలలింపు వ్యవస్థ నిర్వహకులు (బ్యాంకులు మరియు
బ్యాంకింగ్ సెక్టరు) /

చౌలలింపు వ్యవస్థలలో హాల్ గౌనహారు (బ్యాంకులు మరియు
బ్యాంకింగ్ సెక్టరు)

మేడమ్/పర్యవేక్షకుల సర్,

మౌరుగుతున్న చౌలలింపు మోసాల సందర్భాలు - బహుళ మార్థమాల

దేశవారా పరజల అవగాహన కార్యక్రమాలను మౌరుగుపరచడం
డీజిటల్ లావాదేవీల భద్రత మరియు సురక్షితానాకీ చాలా
పరముఖ్యత ఉంది. భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంకు తన ఇ-బాట్ (e-
BAAT) కార్యక్రమాల ద్వారా అవగాహన మౌరుగుపరచడం మరియు
డీజిటల్ చౌలలింపు మోడలను సురక్షితంగా ఉపయోగించడంపై
పరచారం నిర్వహించడం, పిన్, ఓటిపి, పాస్ వర్డ్ లు వంటి
కోలిషన్లమైన వ్యక్తిగత సమాచారాన్ని పంచుకోకుండా ఉండటానికి
చర్యలు తీసుకుంటుంది.

2. అయితే ఇన్సో చర్యలు తీసుకుంటున్నా, డీజిటల్
వినోయగదారులపై మోసాలు కొనసాగుతున్న మననా. హాచరక
చేయబడిన వినోధ మోసాల పద్ధతులకు అనగా ముఖ్యమైన చౌలలింపు
సమాచారాన్ని బహిర్గతం చేయడానికి వారినీ ఆకర్షించడం, సమర్

కార్డులను ఇచ్చిపొమ్మచుకోవడం, సందేశాలు మరియు మెయిల్ లలో సోషల్ మీడియా లింకులు మొదలైన వాటి గురించి జాగ్రత్త వహించక పోవటం వంటి వాటికి మళ్ళీ మళ్ళీ డిజిటల్ వినయోగదారులు గురికావడం. నోల్వ చైర్మన్ బడిన క్లిష్టమైన సమాచారాన్ని పరస్పరత చేస్తే నకిలీ అనువర్తనాలను డౌన్ లోడ్ చేయడంలో వినయోగదారులు మోసపోయిన సందర్భాలు కూడా ఉన్నాయి. అందువల్ల, అన్ని చౌలీలను వ్యవస్థల నిర్వహణకు మరియు హాల్ గొనసాగు- బయోమెట్రిక్ మరియు బయోమెట్రిక్ సెన్సర్లు - డిజిటల్ భద్రత గురించి అవగాహన కల్పించే పర్యవేక్షణను కొనసాగించడం మరియు బలహీనత చేయడం చాలా అవసరం.

3. అన్ని అధికృత చౌలీలను వ్యవస్థల నిర్వహణకు మరియు హాల్ గొనసాగు దీని ద్వారా డిజిటల్ చౌలీలను యాక్సెస్ భద్రమైన మరియు సురక్షితమైన ఉపయోగం గురించి వారి వినయోగదారులకు అవగాహన కల్పించడానికి ఎస్ఎంఎస్ లు, పోర్టల్ మరియు ధృశ్య మాధ్యమాలలో పోలికలు మొదలైన వాటి ద్వారా లక్ష్యంగా ఉన్న బహుళ భాషా పరచారాలను చేపట్టాలని సూచించడమైనది.

4. దయచేసి పరస్పరతని తొల్యిపరచండి.

మీ వీధియులు,

(ప్ర. వాసుదేవన్)

చీఫ్ జనరల్ మేనేజర్